

Gennarbyviken

En enkätundersökning rörande den närliggande bosättningens åsikt om ett eventuellt öppnande av viken mot havet

Saranna Sandström

Examensarbete för Miljöplanering (YH)-examen
Utbildningsprogrammet för Skogsbruk och miljö
Raseborg 2015

EXAMENSARBETE

Författare: Saranna Sandström

Utbildningsprogram och ort: Skogsbruk och miljö, Raseborg

Inriktningsalternativ/Fördjupning: Miljöplanering

Handledare: Patrik Byholm

Titel: Gennarbyviken – En enkätundersökning rörande den närliggande bosättningens åsikt om ett eventuellt öppnande av viken mot havet.

Datum: 12.5.2015

Sidantal: 17

Bilagor: 4

Abstrakt

Efter konstaterat intresse av invånarna kring Gennarbyviken påbörjades våren 2014 en undersökning över deras ställningstagande till ett eventuellt återöppnande av viken och sammankopplande med havet.

Gennarbyviken är ursprungligen en djup avlång havsvik som på senare delen av femtioalet uppdämdes. Gennarbyviken räknas i dagsläget till ett kraftigt modifierat vattendrag. Omkring viken ligger bosättning, skogsmark och jordbruk. Insamlingen av samhällets åsikter skedde med hjälp av en enkät. I enkäten samlades inte bara den närliggande bosättningens åsikter in, utan även information över hur viken i deras ögon mår samt om det finns biologiskt viktiga områden att ta i beaktande i viken. De senare frågorna behandlas inte i detta arbete utan har samlats för potentiella framtida undersökningar.

Enkätsvaren påvisar att en svag majoritet av den närliggande bosättningen ställer sig negativt till ett öppnande till havet. För att fortsätta med arbetet för att öppna upp viken rekommenderas att både Hangö och Raseborgs stad hörs, att flera från det närliggande samhället hörs, att ekologiska scenarion för vikens framtid utreds samt att de ekonomiska frågorna behandlas.

Språk: Svenska Nyckelord: Enkätundersökning, Västnyland, Hangö, Raseborg, Gennarby, Gennarbyviken, modifierat, vattendrag

OPINNÄYTETYÖ

Tekijä: Saranna Sandström

Koulutusohjelma ja paikkakunta: Skogsbruk och miljö

Suuntautumisvaihtoehto/Syventävät opinnot: Miljöplanering

Ohjaaja: Patrik Byholm

Nimike: Gennarbyviken – Kysely koskien lähiasukkaiden mielipideitä lahden avaamisesta ja liittämisestä mereen / Gennarbyviken – En enkät undersökning rörande den närliggande bosättningsens åsikt om ett eventuellt öppnande av viken mot havet.

Päivämäärä: 12.5.2015

Sivumäärä: 17

Liitteet: 4

Tiivistelmä

Keväällä 2014, yhteiskunnan suuren mielenkiinnon takia, aloitettiin tutkimus koskien lahden lähiyhteisön kantaa lahden avaamisesta ja liittämistä mereen.

Gennarbyviken on alun perin syvä ja pitkä merenlahti, joka viisikymmentäluvun loppupuolella padottiin. Gennarbyviken lasketaan nykyisin voimakkaasti muuttuneisiin vesistöihin. Lahden ympärillä on asuinalueita, metsää ja maataloutta.

Lahtea ympäröivän yhteisön mielipiteitä kerättiin kyselylomakkeen avulla. Kyselyssä ei ainoastaan kerätty mielipiteitä, vaan myös tietoa siitä, miten lahti vastaajan silmissä voi ja löytyykö lahdesta erityisiä biologisesti tärkeitä alueita sekä mitä tulisi huomioida. Lahden hyvinvointia ja tärkeitä alueita ei käsitellä tässä teoksessa, vaan niiden tutkiminen on säästetty mahdollisia tulevia tutkimuksia varten.

Kyselyn vastausten mukaan pieni enemmistö lähiyhteisöstä on kielteisellä kannalla lahden avaamisesta mereen. Edetäkseen lahden avaamistyössä suositellaan, että Hangon ja Raaseporin kaupunkeja kuullaan, lähiyhteisön mielipiteitä kysellään enemmän, lahden ekologiset tulevaisuudennäkymät tutkitaan ja että taloudellisia kysymyksiä käsitellään.

Kieli: Ruotsi

Avainsanat: Kysely, Länsiususimaa, Hanko, Raasepori, Gennarby, Gennarbyviken, muutettu, vesistö

BACHELOR'S THESIS

Author: Saranna Sandström

Degree programme: Forestry and Environment

Specialization: Environmental Planning

Supervisor: Patrik Byholm

Title: Gennarbyviken – A survey of the nearby settlement's opinions on a possible opening of the bay to the sea / Gennarbyviken – En enkät undersökning rörande den närliggande bosättningens åsikt om ett eventuellt öppnande av viken mot havet

Date: 12.5.2015

Number of pages: 17

Appendices: 4

Abstract

After a demonstrated interest in the community around the bay a survey was started in spring 2014 concerning the community's opinion about a possible re-opening of the bay and interlocking with the sea.

Gennarbyviken is originally a deep oblong bay that was closed off from the sea in the latter part of the fifties. Gennarbyviken is nowadays considered a heavily modified water body. Around the bay there are settlements, woodland and agricultural land. The collection of views among the inhabitants took place by means of a questionnaire survey. The survey collected not only the nearby settlement's opinions, but also information about the ecological state of the bay in their eyes and whether there are biologically important areas to consider. The latter answers are not addressed in this work but have been gathered for potential future investigations.

The survey responses indicate that a slight majority of the nearby settlement have a negative view of the re-opening to the sea. To proceed with the work of opening up the bay the following is recommended: Both the cities of Hanko and Raseborg shall be heard, more of the locals should have a say in the matter, and the bay's ecological scenarios should be investigated as well as the economic issues addressed.

Language: Swedish

Key words: survey, Västnyland, West-Uusimaa, Hanko, Raseborg, Gennarby, Gennarbyviken, modified, water

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	1
2	Gennarbyvikens bakgrund och historia	2
3	Material och metoder	3
3.1	Metoder.....	3
3.2	Material	3
4	Resultat	4
4.1	Hur förhåller du dig till tanken att man skulle öppna Gennarbyviken till havet?.....	5
4.2	Har vattenkvaliteten ändrats sedan ni bosatt er/hyrt vid viken?.....	7
4.3	Majoritetens åsikter om vattenkvaliteten	9
5	Diskussion.....	13
6	Slutsats	15
	Källförteckning	17
	Bilaga 1 – Följebrev	i
	Bilaga 2 - Enkät, svenska.....	iii
	Bilaga 3 - Enkät, finska.....	v
	Bilaga 4 - Enkät svar	vii

1 Inledning

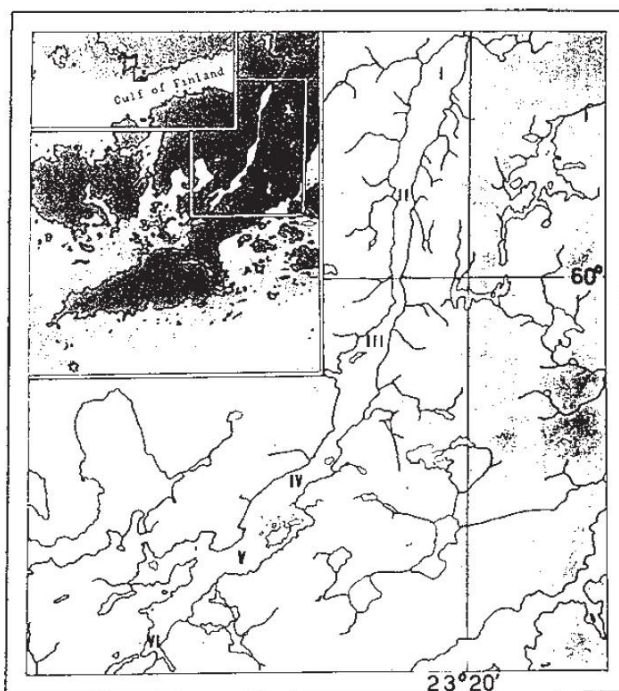
Yrkeshögskolan Novia kontaktades i februari 2014 av Marko Reinikainen, som i sin tur blivit kontaktad av Magnus Ekholm, med önskemål om examensarbeten: Ett skulle bestå av konkreta undersökningar över hur viken mår under ytan med hjälp av hydrologiska undersökningar, ett annat som skulle undersöka vad det omkringliggande samhället har för åsikt om ett eventuellt öppnande av viken till havet. I det andra arbetet fanns frågor om vad de lokalt boende hade för information gällande vikens skick, samt flora och fauna. Dessa behandlas dock inte i detta arbete.

Det enklaste sättet att nå mycket folk på en gång är att skicka ut en enkät, virtuellt eller i pappersformat, det senare av de ovannämnda arbetena blev gjort med hjälp av en enkät i pappersformat. Mycket av den information som samlades in i samband med enkäten kommer inte behandlas i detta arbete, utan kan användas vid närmare undersökningar om sådana uppstår i framtiden.

Den huvudsakliga frågan i arbetet är: Vad anser de personer som är i direkt angränsning till viken, ska den kopplas samman med havet eller inte? Frågorna om vilka individer det är som är av en viss åsikt behandlas; finns det ett samband mellan de olika åsikterna och olika individuella faktorer hos respondenterna?

2 Gennarbyvikens bakgrund och historia

Gennarbyviken är till sin form mycket fjordlik med sin långsmala och djupa karaktär. Viken har två djup: Norrviksdjupet på 34,5 m samt Sanduddsdjupet på 25 m. Viken har en total areal på 10,5 km² och en total längd på 16 km. Med ett tillrinningsområde på 120 km², plus ett tillägg på 5,4 km² kopplat till mindre sjöar (H-R Voigt, 2000, s. 33), och en uppskattad tillrinning på 1m³/s kan det omkring liggande områdets påverkan på viken antas vara liten. (L.Kivistö, C. Ylönen, 2005, s. 8)

1. Karta över Gennarbyviken och dess läge (de romerska siffrorna anger olika provtagningspunkter; II = Sandudd, 25 m och VI = Norrviken 34.5 m). Gennarbyvikens yta uppgår till 1.050 ha och arealen för dess tillrinningsområde till ca 12.000 ha.

Figur 1. Karta ur Gennarbyviken och Gennarbyviksbassängen av H-R Voigt, 1997

På den östra sidan om viken är naturen av kargare karaktär med högre

klippformationer, medan den västra sidan består av sankmark och ängar (A.Bonde, H-G.Lax, 2003, s. 52; J.Hintsala, 2007, s. 13, karta 5). I och med att viken blivit avskuren från havet räknas den nu mera som ett kraftigt modifierat vattendrag fram om att vara antingen en sjö eller havsvik (Natur och miljö rf., 2009, s. 85)

Vikens utformning med branta klippor i norr, en relativt smal mynning i söder vid Sandöfjärden och två åtskilda djup, samt den bredvidgående moränåsen, tyder på att viken kunde vara en lämning från den senaste istiden (Koulutuksen tutkimuslaitos, u.å.), alltså en fjord (Wikipedia 2015), istället för att vara endast fjordlik.

Viken avskärmades från havet 18.6.1957 på grund av ett uppskattat ökande sötvattenbehov, samt för att agera som sötvattenreserv för stålverket Koverhar (senare FN-steel). Ingreppet skedde i mångt och mycket utan egentliga miljökonsekvensbedömningar (Finlex 17.8.2006/713, 3 kap.) av dagens omfattning då vikten av att få industrin igång var stor i det efter-krigstida samhället (Voigt, 1997, s. 49).

1971 bildades det en fiskevårdsförening för viken med mål att bevaka vattenägarnas intressen. Vikens viktigaste fiskarter konstaterades vara abborre och gädda. Sik- och gösfisket har ökat (Kivistö, Ylönen, 2005, s. 8).

3 Material och metoder

För att få fram det närliggande samhällets åsikter om ett eventuellt öppnande av viken delades en enkät ut. Enkäten behandlade frågor rörande deras personliga ställningstagande gentemot förenandet av viken och havet samt frågor av biologisk karaktär.

Svarstiden på enkäterna från det att de kommit till brevlådorna (7.4.2014) fram till sista svarsdatum (22.4.2014) var två (2) veckor.

Detta visade sig senare vara problematiskt med en sådan svarstid; då vissa sett sina enkäter sent, vissa fått enkäter i andra hand samt att påsken inföll under den sista fredagen och måndagen av svarstiden. Till följd av detta förlängdes svarstiden med ett par dagar till fredagen 25.4.2014.

Totalt delades 108 enkäter ut och 71 svar kom in.

3.1 Metoder

Enkäten delades ut måndagen 7.4.2014 till brevlådor kopplade till fastigheter vid viken. Av dessa brevlådor valdes sedan de ut som kunde tänkas vara till fastigheter med fast bosättning eller tillhöra fastigheter där personer rör sig mer frekvent.

På grund av bristande lokalkännedom blev dessvärre en vägs bosättning utan enkäter i utdelningen. Detta löstes sedermera av väglagets driftiga ordförande, Anna Bengelsdorff-Lindstedt, som kopierade upp enkäten och delgav den till medlemmarna.

Enkäterna gjordes i MS Word. Detta möjliggjorde en simpel och lättförståelig design.

Svaren analyserades med MS Excel för att visualisera de korrelationer som fanns i materialet.

3.2 Material

Enkäten delades ut i ett kuvert innehållande ett följebrev, som återfinns i Bilaga 1, enkäten på svenska (i Bilaga 2) och finska (i Bilaga 3), samt ett färdigt frankerat svarskuvert.

I den första delen togs allmänna frågor upp såsom kön, hur länge man bott vid viken och i vilket väderstreck, utgående från viken, fastigheten är belägen. I den andra delen behandlades frågor av mer biologisk karaktär; så som förändringar i vattenkvaliteten och eventuella lekområden.

De frågor som fanns i den första delen var med för att undersöka om respondenternas åsikter var bundna till individuella attribut hos svarspersonerna (t.ex. kön, ålder), boendestatus (t.ex. fastboende, fritidsboende) eller boendeplats (t.ex. norr, syd).

Den andra delens frågor var av mer biologisk karaktär och hade olika svarssätt beroende på typen av fråga. De frågor som besvarades enligt en likert-skala (W.M.K. Trochim, 2006) hade också ett kommentarsfält.

Andra frågor besvarades i text för att få en så omfattande överblick av området som möjligt.

Svaren på dessa frågor går att använda som utgångsmaterial i framtida undersökningar, t.ex. då dessa behandlar potentiellt viktiga områden i viken. Textfrågorna kommer inte behandlas i detta arbete. Svaren i sin helhet återfinns i Bilaga 4.

4 Resultat

De resultat som jag valde att koncentrera mig på är följande:

- Är attityden gentemot ett eventuellt öppnande sammankopplat med var vid viken respondenten är bosatt, om denne bor där året om, respondentens ålder och/eller kön?
- Är uppfattningen om vikens skick kopplat till var vid viken respondenten är bosatt, om han/hon bor där året om eller tidvis och/eller hans/hennes ålder?
- Vilket är majoritetens intryck av vikens skick? Har negativa förändringar anmärkts, vilka negativa förändringar har skett?

Beaktas bör att endast de svar som innehållit svar på de ifrågavarande frågorna har beaktats i detta arbetes visualisering.

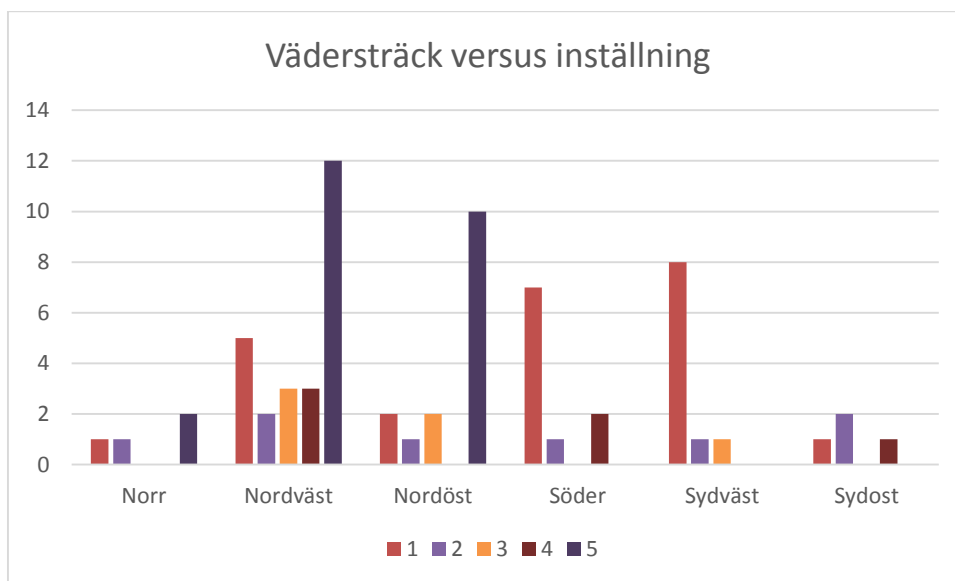
Likert skalan som används i materialet är följande: 1- Håller inte överhuvudtaget med/negativt, 5 – Håller fullständigt med/positivt.

4.1 Hur förhåller du dig till tanken att man skulle öppna Gennarbyviken till havet?

I följande kapitel behandlas materialet på var vid viken respondenterna är bosatta och om de är bosatta där året om, i vilken ålder de är samt av vilket kön de är. Materialet har sedan jämförts med respondentens ställningstagande gentemot ett återkopplande av viken med havet. Detta för att se om vilken del av populationen som är mest för och vilken som är mest emot ett öppnande.

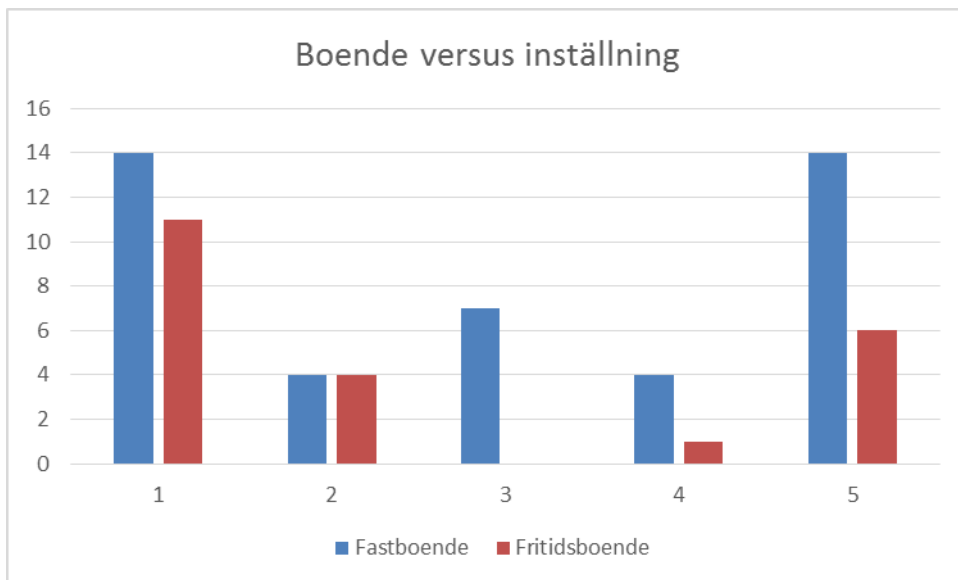
Från Figur 2. ses att ställningstagandet till att viken skulle öppnas är på en mer positiv nivå i de norra delarna av viken, medan de sydliga delarna av viken har ett negativare ställningstagande.

Potentiella orsaker till detta kan vara en mindre ändring av vikens karaktär i de norra delarna. För att se att detta stämmer bör man genomgående se över alla de tidigare gjorda hydrologiska studier som gjorts och jämföra dem med senare studier.

Figur 2. Stapeldiagram beskrivande förhållandet mellan respondenternas boplats och ett öppnande av Gennarbyviken till havet.

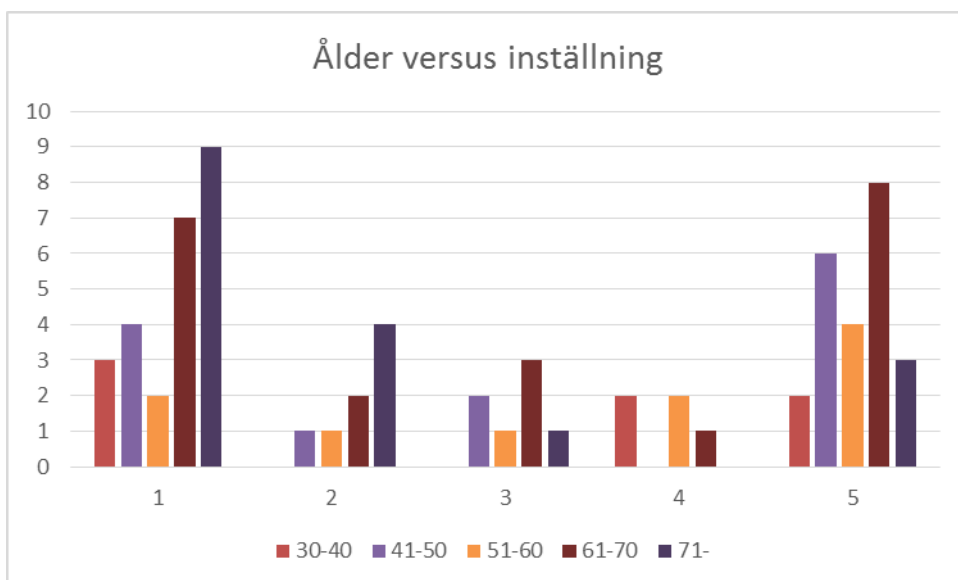
När det kommer till skillnader i fastboendes och fritidsboendes åsikter kan man se i Figur 3. att materialet inte skiljer sig märkbart från varandra. Den generella åsikten är negativ.

Figur 3. Stapeldiagram över boendeförhållande och ställning till ett öppnande till havet.

När det kommer till respondenternas ålder kan man se i Figur 4. att den åldersgrupp med mest splittrade åsikter var åldersgruppen 61-70.

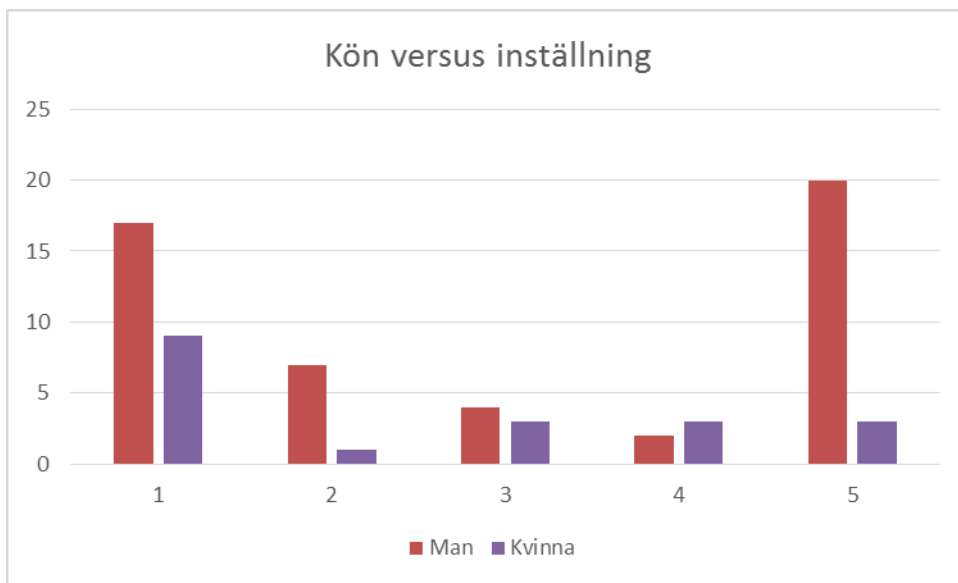
De två åldersgrupper som ställde sig mest negativt till vikens öppnande mot havet, i svarsantal inom den egna åldersgruppen, var åldersgrupperna 61-70 och 71-, medan grupperna som ställde sig mest positivt var 41-50 och 51-60.

Figur 4. Stapeldiagram över respondentens ålder och ställning till ett öppnande av viken till havet.

Utgående från samplet kan man i Figur 5. se att åsikterna i fråga om ett öppnande av Gennarbyviken till havet skiljer sig mellan könen. Inställningen var mer positiv hos de manliga respondenterna medan den var märkbart mera negativ hos de kvinnliga respondenterna.

Intressant ur en social synvinkel är att det i enkäten stod att endast en individ per hushåll skulle svara på enkäten, av respondenterna hade femtio (50) svarat sig vara av manligt kön, tjugo (20) av kvinnligt samt hade en (1) lämnat frågan öppen.

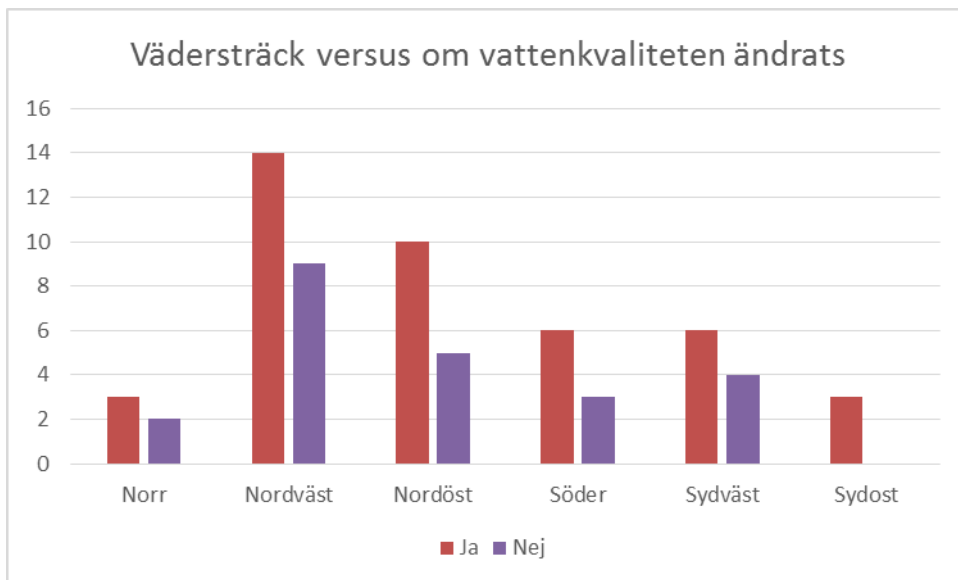

Figur 5. Stapeldiagram över respondentens kön och ställning till ett öppnande av viken till havet.

4.2 Har vattenkvaliteten ändrats sedan ni bosatt er/hyrt in er vid viken?

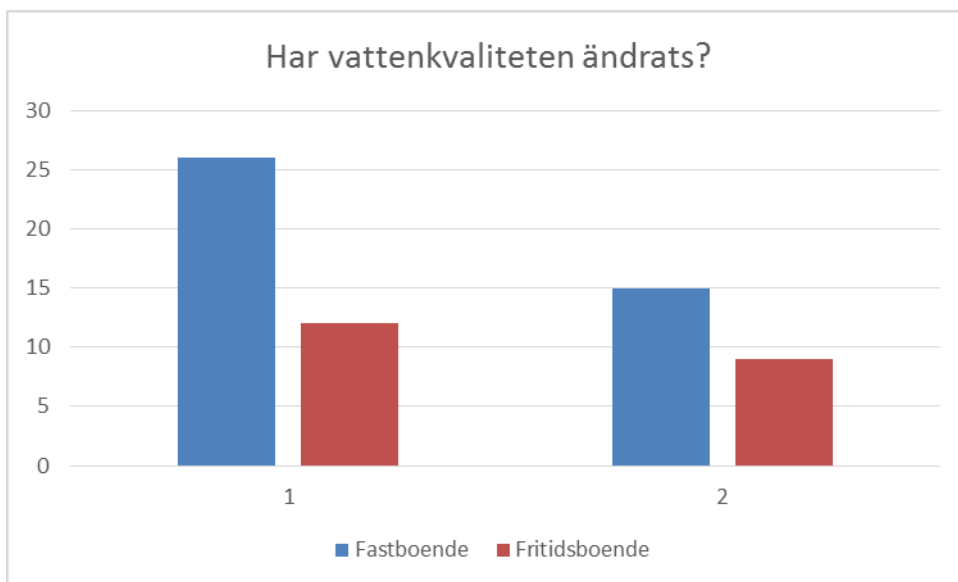
För att vid framtida behov kunna kontrollera förändringar valde jag även att analysera, i Figur 6., materialet på åsikterna om vattenkvalitetsförändringar. Majoriteten ansåg att det hade skett förändringar i vattenkvaliteten under den tid de varit bosatta vid viken. Det högsta antalet jakande svars återfanns i de norra delarna.

Frågan var formulerad så att man även kunde se om individen ansåg att det inte skett en förändring under den tid respondenten bott vid viken.

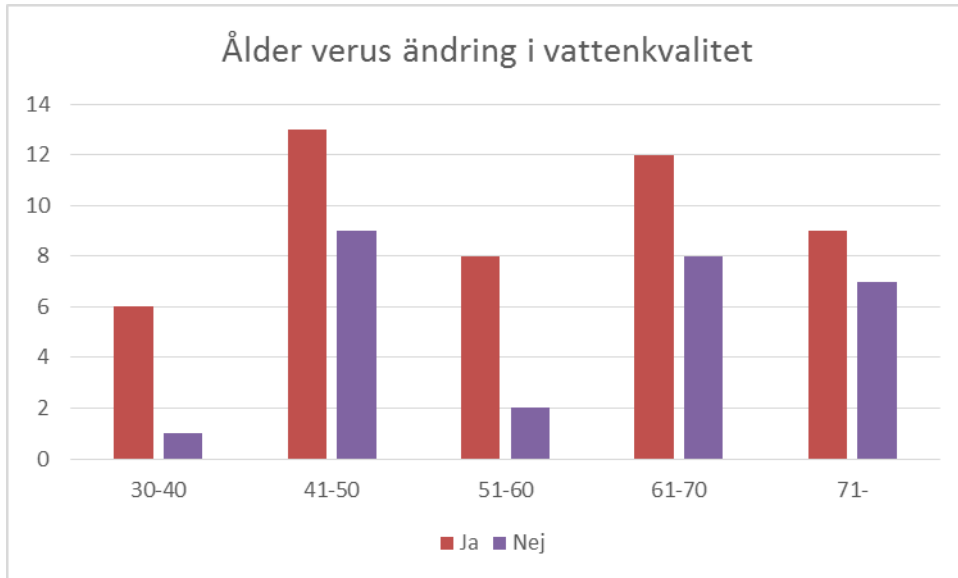
Figur 6. Stapeldiagram över boplatser och vattenkvalitetsförändringar.

När frågan analyserades närmare, framkom det att både fast- och fritidsboende var av samma åsikt i frågan: det hade skett en förändring i vikens vattenkvalitet. Fritidsboende respondenterna hade dock en mindre marginal mellan jakande och nekande svar. Svaren finns i Figur 7.

Figur 7. Stapeldiagram över boendeförhållande och vattenkvalitetsförändringar. Staplarna omnämnda 1 symboliserar jakande svar, staplarna omnämnda 2 symboliserar nekande.

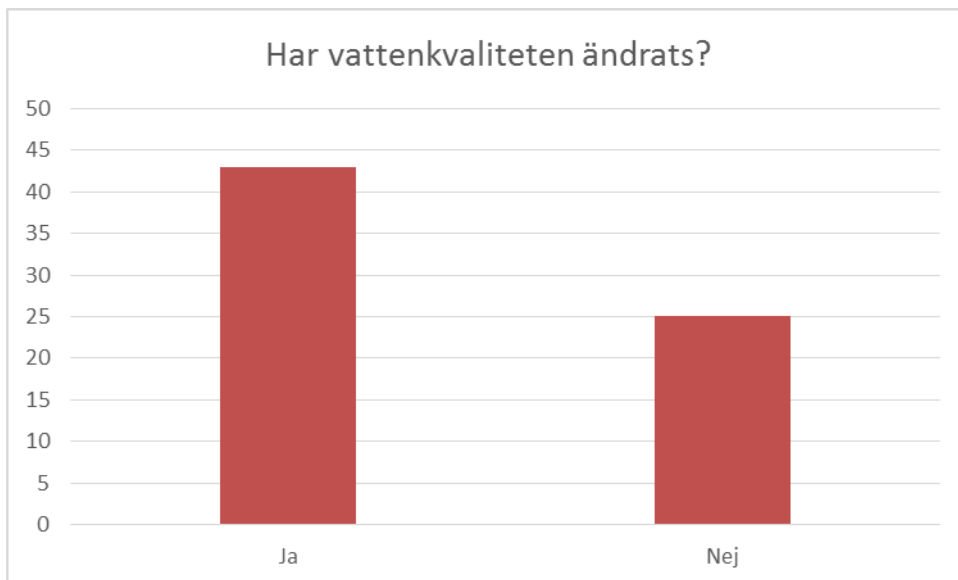
Som man kan se i Figur 8. fanns det ingen märkbar skillnad mellan åldersgruppernas svar gällande tankarna om vattenkvalitetsförändringen. Alla delade åsikten om att det fanns en förändring, men den markantaste delningen av åsikter återfanns i åldersgrupperna 51-60, endast två (2) av tio (10) respondenter svarade att det inte hade funnits en förändring. I åldergruppen 30-40 hade en (1) av sju (7) respondenter svarat nekande.

Figur 8. Stapeldiagram över ålder och vattenkvalitetsförändringar.

4.3 Majoritetens åsikter om vattenkvaliteten

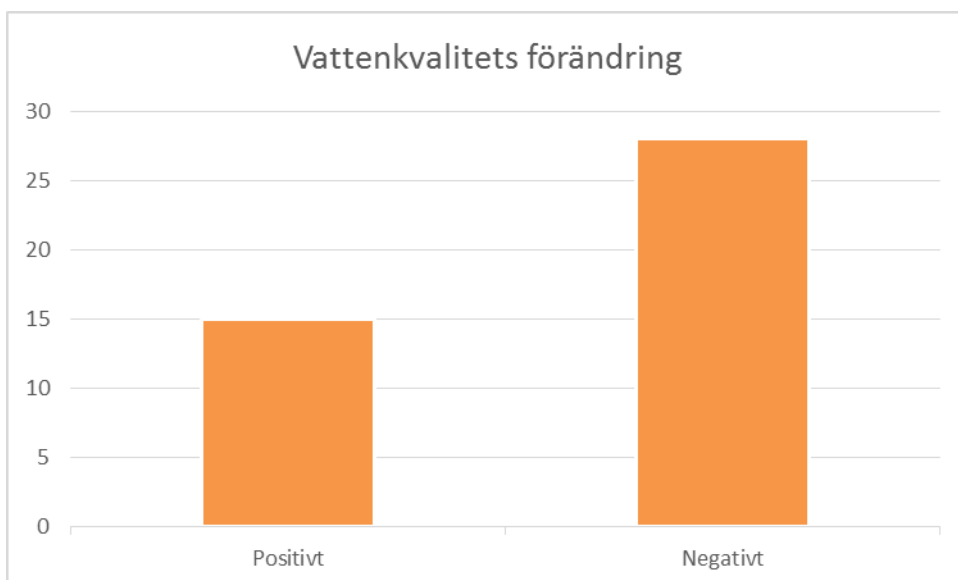
På frågan om vattenkvalitetens ändring under den tid respondenten varit bosatt vid viken svarade 69 av 71. Svaren föll som följande: 43 respondenter ansåg att vattenkvaliteten hade ändrats medan 25 ansåg att den behållits oförändrad. Svaren finns grafiskt illustrerade i Figur 9.

Figur 9. Stapeldiagram över majoritetens åsikt om vattenkvaliteten.

Om respondenten svarade jakande på att vattenkvalitet hade ändrats kunde respondenten fortsätta frågan med att svara på frågan om förändringen varit en positiv eller negativ.

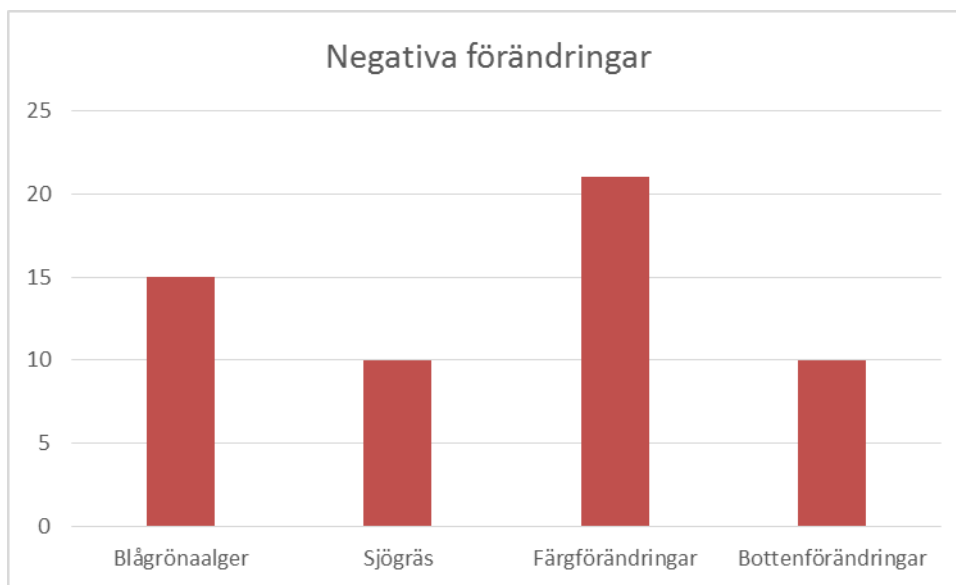
Av 71 respondenter svarade totalt 43 på frågan rörande vilken typ av förändring som skett; 15 svarade att förändringen varit positiv och 28 svarade att den varit negativ (Figur 10.).

Figur 10. Stapeldiagram över majoritetens åsikt om hur vattenkvaliteten förändrats.

De som svarade att vattenkvaliteten blivit sämre kunde svara på vilka de negativa förändringarna varit. Färdigt listat fanns fyra alternativ (Blågrönalger, Sjögräs, Färgförändringar i vattenmassan, Bottenförändringar), samt fanns en möjlighet att ge mer utförliga svar med egna ord under rubriken Annat.

Totalt svarade 56 individer på frågan. 15 personer sade att blågröna algerna hade ökat, 10 att sjögräset ökat, 21 sade att det hade skett färgförändringar i vattenmassan och 10 sade att det skett bottenförändringar. Svaren finns symboliserade i Figur 11. .

Figur 11. Stapeldiagram över majoritetens åsikt gällande vilka förändringar skett.

Bortsett från detta så valde 25 personer även att ge andra slags tilläggskommentarer, dessa refereras i Tabell 1.

Tabell 1. Tilläggscommentarer till frågan om vilka förändringar skett

Övergödningen har minskat (av näringsämen)

Blågrönalger har inte funnits på många år

dåligt med fisk

näckrosor har kommit --> ett tecken att vattnet står stilla

Slam i botten

vattnet blir hela tiden brunare och grumligare

pohja on parempi, ei ole ruskeata väriä kun tehdas on ollut muutaman vuoden suljettu

blågröna alger är en förteelse som inget har att göra med Gennarbyviken i sig själv.

kasvillisuutta tullut lisää

ruohoa kasvanut. Vesi ei ole enää niin likasta kuin oli 1980-luvulla

viherlevää

svagt fisk- och fågelliv

pysynty vakiona

vassbeståndet har blivit rikligare

Illaluktande vatten, slemmigt vatten, förekomst av näckrosor (som inte fanns förr när vattnet var klart och rent)

näckrosor o gyttja

Grunt vatten och näckrosor. Vid krokbybron står vattnet still och mycket näckrosor växer där.

Blågröna alger har förekommit på utsidan av dammen. Förändringar har också skett på utsidan, svårt att säga vad orsaken är till det ena eller det andra

Fisken smakar gyttja. Vasse tar allt mer ytrymme. Botten är sliddriga.

veden laatu on stabiloitunut vuosikymmeninen varella hyvään tilaan verrattuna padon toisella puolella olevaan Itämereen

Förr var vattnet så rent att det passade till dricksvatten. Har inte på länge analyserat prov men eftersom det ibland (inte varje år) förekommer blågröna alger antar jag att det inte mera är OK-dricksvatten. Orsak: ökad trafik av motorbåtar och ämnen från odling och kreaturskötsel

på vissa ställen rutten lukt

vassen ökar år för år

peltojen laskuosat avattu koivinkoneilla

stränderna har försämrats

5 Diskussion

Gennarbyviken och dess eventuella användningsmöjligheter har varit ofta uppe i medier och har blivit omnämnt i flertalet artiklar och på sociala medier. Frågan har väckt diskussion lokalt.

Meningen med detta arbetete var att ta reda på det omkringliggande samhällets åsikter gällande ett eventuellt öppnande av Gennarbyviken mot havet samt att samla information som kan komma till nytta vid nya undersökningar och biotoputvärderingar; var de största förändringarna skett, hur fisken mår, fågelliv och så vidare.

Jag valde att koncentrera mig helt genomgående på vad det närliggande samhället tyckte i arbetet; för att se om möjligheten att öppna upp viken överhuvudtaget fann genklang i det lokala samhället eller om ämnet bara var något som några få hade åsikter om. Utdelandet av enkäterna kunde skett smidigare genom ett utskick via posten, då skulle en större mängd respondenter blivit nådda. Vidare kunde då också sådana som endast har en stuga vid viken, men sällan spenderar tid där, kunnat medverka.

Samtidigt som enkätens höga svarsprocent visar att materialet trots allt är representativt, så visar den inkomna infon på en ojämn fördelning av enkäterna kring, vilket gör att materialet inte kan beaktas som tillförlitligt i och med att delar av samhället har blivit utan möjlighet att svara på enkäten; utan mer som ett riktgivande svar på frågan.

Majoriteten av de som är bosatta kring viken var, oberoende av ålder och andra analyserade parametrar, negativt inställda till ett eventuellt öppnande av viken. Samtidigt svarade majoriteten att de märkt av en negativ förändring av vattenkvaliteten under den tid de bott kring viken. Detta tyder på att någon form av åtgärder för förbättrande av viken vattenkvalitet borde tas, men vilka det enligt respondenterna kunde vara är fortfarande en öppen fråga.

En grupp som kunde varit en viktig informationskälla gällande vikens skick och viktiga platser är fritidsfiskare som inte bor vid viken. Detta delvis för deras rörlighet vid vattnen och delvis för att de inte har ett så djupt personligt intresse kopplat till viken, som man kan anta att svarsgruppen i denna undersökning har. Men i praktiken skulle undersökandet av fritidsfiskarnas åsikter ha varit mycket komplicerat då det inte finns uppgifter om var och när de rör sig där. Deras antal torde dessutom vara litet.

Som man kan se i Figurerna 1 och 5 är respondenternas åsikter uppdelade mellan norr och söder; detta kunde tänkas bero på att förändringarna i vattenmassan varit olika. Detta bland annat på grund av vikens olika saltvattengradienter innan uppdämningen: det att vattnet i viken längs åren blivit sötare, i dags läget är helt sött, torde påverkat ekosystemet olika i de olika delarna av viken.

Ett antagande var att individer som bor kring viken året om och ser vikens skiftningar på ett närmare håll kunde tänkas ha en annan syn på viken än de som bor där endast tillfälligt och mer sporadiskt. Men det visade sig att respondenternas svar inte märkbart skilde sig från varandra. Det mest intressanta var den fastboende gruppens svar och deras uppdelning med exakt lika uppdelning på positiva och negativa svar. Det vore intressant att följa upp respondenternas svar, och en eventuell ändring, efter att de fått information om vikens hydrologiska välmående.

Huruvida de äldre åldersgrupperna skulle ställa sig positiva eller negativa till ett öppnande var något som var en öppen fråga, det fanns en möjlighet att personerna hade sett viken i ett tidigt skede efter uppdämningen och såvida kunde säga en om det fanns en direkt koppling till ordspråket "allt var bättre förr" eller ej. Som man kan se i både Figur 3 och 7 visade det sig snarare vara så att de var den grupp som var mest kritisk till ett öppnande.

Tudelnigen av männens åsikt i frågan var intressant: majoriteten svarade antingen en klar etta eller klar femma i frågan medan ett ytterst liten del ställde sig där emellan. När man läser textsvaren från en fråga var de fått avsluta meningen "Om Gennarbyviken kopplas till havet kommer..." ser man också en tydlig delning på svaren; majoriteten ser ett öppnande som en möjlighet till en friare fritid; de kunde skaffa motorbåt och röra sig ute i skärgården, de kunde fiska mer.

Kvinnornas svar var mer negativa, då de ansåg att vattenkvaliteten kommer ändras till det sämre vilket kommer påverka livet vid huset/stugan: det kunde komma att vara odugligt som bevattningsvatten till blommorna eller som tvättvatten. Att så få kvinnor svarat på enkäten var i sig ett intressant fenomen från en social synpunkt: är det så att i dagens samhälle beaktas mannen fortfarande som överhuvud i familjen och därför främst ansvarar för att ta ställning till gemensamma frågor, eller är det så att kvinnorna rör sig så litet i området att de inte anser sig ha informationen att svara utförligt på frågorna?

När det kommer till majoritetssvaren på vattenkvalitetsförändringen visar det sig att hela 62% (av 69 svar 43 ja och 25 nej) sett att det förekommit en förändring. I efterföljande fråga

kunde man specificera om förändringen varit negativ eller positiv, i detta fall svarade endast 43 respondenter på frågan och svaren visade att 65% ansåg förändringen negativ (av svaren var 15 positiva och 28 negativa).

I frågan om hurdana de negativa förändringarna varit svarade 25% (15 st) av 56 respondenter att det förekommer mer blågrönaalger i viken än tidigare, 18% (10 st) att sjögräs mängden ökat, 38% (21 st) svarade att det förekommit färgförändringar i vattenmassan och ytterligare 18% (10 st) svarade att det skett ändringar i botten. Beaktas bör att respondenten kunde svara att flere förändringar skett.

Bortsett från ovannämnda grupper är även Hangö stad en av de berörda parterna i frågan om Gennarbyvikens framtid. Hangö är en ort med långa anor, både som industri- och badort, detta betyder att en säker sötvattentillgång alltid varit, och fortfarande är, ett måste för staden. Hangö har haft den turen av att staden bildats på ett grundvattenrikt område; 1/3 del av stadens yta är klassat som förstaklassigt grundvatten område (Hangö stad, 2015). Det negativa här är det att den mänskliga verksamheten på området har gjort sitt: en del av vattnet har blivit förorenat (Lundström, M. 2013). För att utvecklingen på Hangös område inte skall stanna upp, både från industrin och turismens sida, måste behoven tillgodoses. I dagarna har Hangö stad fått tillstånd att fortsätta sina försök på att laga konstgjort grundvatten vid Storkällans vattentäckt fram tills 2022, detta betyder att en säker vattentillgång måste finnas (Rosenblad, H. 2015).

6 Slutsats

När det kommer till Gennarbyvikens användning, både nutida och framtida, ser man att viken i sin helhet är viktig: den ger inte bara fiske, ro och är ett vackert drag i den Västnyländska naturen utan har även en ekonomisk betydelse. Viken ger värde till fastigheter och fungerar, potentiellt, i framtiden som sötvattentag. Så bortsett från den närliggande bosättningen bör även andra delar av det Västnyländska samhället beaktas i framtida planering.

Också från den socioekonomiska sidan är detta viktigt: i dagsläget har Västra Nyland ett stort behov av jobb, och för att sysselsätta folket behövs arbetsplatser. Under de senaste åren har ekonomin i Finland och de Västnyländska kommunerna varit märkbart svår och flera företag har fått lägga ner sin verksamhet. En säkrad tillgång av sötvatten kanske inte kommer

göra att industrin vallfärdar till orten för att etablera sig, men de som finns här kan i alla fall inte hålla en osäker sötvattentillgång som en orsak till att flytta verksamheten annanstans.

Bortsett från Hangös vattenanvändning finns det andra saker som bör beaktas. Viken har så länge varit åtskild från havet att salthalten sjunkit till sötvattennivå och ett öppnande kunde leda till en stor chock för det nya sötvattensystemet som bildades efter uppdämningen.

En sak som tagits upp i textsvaren av enkäten är vattennivåns ändring vid ett eventuellt öppnande: kommer nivån ändra mycket, i så fall åt vilket håll och om vattennivån sjunker, vem tillfaller tillandningen? Bortsett från detta uttrycktes också en oro för stora fluktuationer i vattennivån jämfört med den nuvarande stabila nivån. Själv funderar jag på möjligheterna av att vattennivån stiger permanent och vad detta betyder för vattenkvaliteten i och med all närliggande jordbruksmark.

Stora kostnadsfrågor uppstår också vid ett eventuellt öppnande då detta skulle leda till att bron vi Stagsund tas bort och en annan lösning borde komma på plats.

Min personliga åsikt efter behandlandet av allt inkommet material är att viken inte borde återförenas med havet: majoriteten av respondenterna förhåller sig negativt därtill, det finns oklarheter i hur vikens ekosystem skulle må efter att ha så länge varit frånskiljt från havet, Hangö och Raseborgs stad har inte hörts i frågan och det skulle uppstå kostnader som inte i dagsläget har klara betalare.

Om man väljer att fortsätta driva frågan anser jag att alla ovanstående punkter bör utredas, och alla i det påverkade området höras, innan ett slutgiltigt beslut tas.

Slutligen vill jag tacka Anna Bengelsdorff-Lindstedt för det hon gjorde för att sprida enkäterna vidare och på så vis se till att flere individer fick en möjlighet att göra sin röst hörd, tack!

Källförteckning

Voigt, H-R. (2000) *Water Quality and Fish in two Freshwater Reservoirs (Gennarby and Sysilax) on the SW Coast of Finland*

Voigt, H-R. (1997) *Gennarbyviken och Gennarbyviksbassängen*

Bonde, A., Lax, H-G. (2003) *Kraftigt modifierade havsvikars ekologiska tillstånd och användning*

Hintsala, J. (2007) *Uudenmaan ranikkoalueiden yleipiirteinen tulvakartta*

Wikipedia (17.3.2015) *Fjord*

<http://en.wikipedia.org/wiki/Fjord> (Hämtad 2.4.2015 kl. 11.35)

Koulutuksen tutkimuslaitos (u.å.) *Jääkaudet*

<https://peda.net/kannonkoski/e-opin-oppikirjat/suomi22/3jjj> (Hämtad 2.4.2015 kl. 11.43)

Finlex (17.8.2006) *Statsrådets förordning om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning*

<http://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2006/20060713> (Hämtat 2.4.2015 kl. 10.53)

Kivistö, L., Ylönen, C. (2005) *BROMARF-TENALA FISKEOMRÅDES NYTTJANDE OCH VÅRDPLAN* <http://www.ahven.net/ksuunnitelmat/57.pdf> (Hämtat 13.4.2015 kl. 21.22)

W.M.K. Trochim (2006) *Likert scaling*

<http://www.socialresearchmethods.net/kb/scallik.php> (Hämtat 1.4.2015 kl. 20.35)

Hangö stad (2015) *miljövård - grundvatten*

<http://www.hanko.fi/sv/tjanster/miljovard/vattenskydd/grundvatten> (Hämtat 7.4.2015 kl. 18.13)

Lundström, M. (17.9.2013) Ständiga risker för Hangös grundvatten. *Västra Nyland*, s. 6

Rosenblad, H. (9.4.2015) *Hangö får fortsätta testa konstgjort vatten*

<http://svenska.yle.fi/artikel/2015/04/09/hango-far-fortsatta-testa-konstgjort-vatten> (Hämtat 11.4.2015 kl. 11.25)

Natur och Milj rf., (02.03.2009) *Utlåtande om utkastet till förvaltningsplan för Kymmene älvs-Finska vikens vattenförvaltningsområde fram till år 2015*, s.85

Bilaga 1 – Följebrev

Enkät undersökning rörandes öppnandet av Gennarbyviken

Det har under de senaste åren varit på tal om ett eventuellt öppnande av Gennarbyviken.

Men för att kunna ta fler steg i den saken behövs utredningar göras, både så att alla inblandade parter känner sig delaktiga i slutresultatet och så att vikens ekosystem hålls på en bra, eller gärna bättre, nivå.

Vi studeranden på Yrkeshögskolan Novias miljöplaneringsutbildning har blivit kontaktade gällandes eventuella undersökningar i hur och om detta är möjligt och blivit erbjudna detta som examens arbete. Jag för min del har valt den samhällliga delen, den delen där Ni och andra intressenter hörs. Detta kommer senare fundera som riktlinjer till vattenprover och tester som kommer att göras för att få en uppskattning över hur viken mår i sin helhet.

Med i detta kuvert kommer Ni finna en kort enkät både på svenska och finska samt ett frankerat svarskuvert. Tanken är att En individ per hushåll svarar på enkäten och att svaren vore framme senast 22.4.2014. Detta leder till att så många hushåll som möjligt får en talan i saken och att åsikterna är oberoende varandra.

Om postning inte är ett passande leveranssätt kan man även lämna in enkäten till Yrkeshögskolan Novias informationsdisk på Raseborgsvägen 9, 10600 Ekenäs.

Jag vore tacksam för ert svar senast 22.4.2014

Med vänliga hälsningar,
Saranna Sandström
Miljöplanerare

Kyselytutkimus liittyen [Gennarbyvikenin](#) avaus

Viime vuosina on ollut paljon puhetta [Gennarbyvikenin](#) mahdollisesta avaamisesta.

Mutta lisätutkimukset ovat tarpeelliset ennen kuin päätöstä tehdään, [sekä sen](#) takia että kaikki osapuolet tuntevat olevansa osa lopputuloksessa että lahden ekosysteemiä pidetään hyvässä, tai mieluummin paremmassa, tasossa.

Ammattikorkeakoulun [Novian](#) ympäristösuunnittelijoihin on otettu yhteyttä ja tarjottu lopputyöhön tulevia tutkimuksia siihen että miten ja jos lahden avaus on mahdollista. Itse olen valinnut sosiaalisenosan, osa jossa Sinun ja muiden sidostyhmät saa sanoo miltä teiltä tuntuu. Tämä pidetään myöhemmin suuntaviivana vesinäytteiden ottamisessa ja testeissä, jotka on tehtävä saada arvio lahden hyvinvoinnista.

Tässä kirjekuoreessa löydät lyhyen kyselyn sekä ruotsiksi että [suomeksi](#) ja palautuskuori. Ajatuksena on että yksi per kotitalous vastaa kyselyyn ja vastaukset olisivat perillä viimeistään [22.04.2014](#). Tämä johtaa siihen että mahdollisimman monet kotitaloudet saisivat sananvaltaa asiassa ja että mielipiteet ovat riippumattomia toisistaan .

Jos postitus ei ole sinulle sopivaa toimitus voit myös jättää kyselylomakkeen ammattikorkeakoulu [Novian](#) neuvonnasta [Baaseporintie 9](#), 10600 Tammisaari.

Olisin kiitollinen vastauksestasi viimeistään 22.4.2014

Ystävällisin terveisin,
Saranna Sandström
Ympäristösuunnittelija

Bilaga 2 - Enkät, svenska

Enkätundersökning- Samhällets syn på öppnandet av Gennarbyviken

Ålder: _____

Kön: Man Kvinna

Hur länge har ni varit bosatt/hyrt bostad vid viken? _____år

Ringa in var vid viken Ni är bosatt:

Norr Nordväst Nordost

Syd Sydväst Sydost

Ringa in de påståenden som stämmer in på Er:

Fritidsboende året-runt boende hyresgäst mark/vatten ägare

Fritidsfiskare yrkesfiskare

Ringa in det alternativ som ligger närmast er åsikt

Skalan är följande: 1 – Håller inte överhuvudtaget med/negativt, 5 – Håller fullständigt med/positivt

Hur förhåller du dig till tanken att man skulle öppna Gennarbyviken till havet?

1 2 3 4 5

Har vattenkvaliteten ändrats sedan ni bosatt er/hyrt vid viken?

Ja Nej

Om ja, åt vilket håll?

Positivt Negativt

Om negativ förändring, hurdan förändring har skett? Ringa in de alternativ som passar in.

Blågrönalger

Sjögräs

Färgförändringar i vattenmassan

Bottenförändringar

Annat. Vad?

Om det fanns en vattenförbindelse mellan havet och viken (t.ex. sluss) skulle jag använda den
1 2 3 4 5

Hur ofta skulle du använda dig av förbindelsen?

Dagligen Ofta Sällan Aldrig

Har sammansättningen av fiskestammen ändrats sedan du flyttade/började hyra vid viken? Har arter försvunnit/minskat? Vilka?

Har fågelstammen ändrat sedan du flyttade/började hyra vid viken? Har arter försvunnit/minskat? Vilka?

Avsluta följande mening:

Jag tror att en eventuell öppning av viken kommer leda till...

Andra tankar och kommentarer kring öppnandet av viken:

Frågor riktade till yrkes- och fritidsfiskare

Var i viken finns det viktiga lekplatser?

Har fiskbeståndet ändrat under de senaste X åren? Hur lång tidsperiod?

Bilaga 3 - Enkät, finska

Kyselylomake - Yhteiskunnan näkemys Gennarbyvikenin avaamisen

Ikä: _____

Sukupuoli: Mies Nainen

Kuinka kauan olet asunut / vuokrannut lahden läheisyydessä? _____ vuotta

Ympyröi missä kohtaa lahtea asut:

Pohjoinen Luode Koillinen

Etelä Lounas Kaakko

Ympyröi lausunnot joka koskee sinua:

vapa ajan asukas ympäri vuoden asukas vuokralainen maa / vesi omistaja

Virkistyskalastaja ammattikalastaja

Ympyröi vaihtoehto joka on lähimpänä mielipiteesi:

Asteikko on seuraava: 1 – Täysin toista mieltä / negatiivinen, 5 - Täysin samaa mieltä / positiivinen

Miten suhtaudutte ajatukseen että Gennarbyviken liittäisi mereen?

1 2 3 4 5

On veden laatu muuttunut sillä ajalla kuin olet asunut / vuokrannut lahden läheisyydessä?

Kyllä Ei

Jos kyllä , mihin suuntaan?

Positiivinen Negatiivinen

Jos negatiivinen muutos, millainen muutos on tapahtunut? Ympyröikää vaihtoehto, joka sopii.

Sinilevää

Merilevät

Väri muutokset vesipatsaan

pohja muutokset

Muut. Mitä?

Jos löytyisi yhteys merelle lahdesta (esim. [lukot](#)) käyttäisin se

1 2 3 4 5

Kuinka usein käyttäisit yhteyden?

Päivittäin Usein Harvoin Ei koskaan

Onko kalakannan koostumus muuttunut siitä kun muutit / alkoi vuokrata lahden läheisyydessä? Ovat lajin kadonneet / vähentyneet? Mikä?

Ovat lintukanta muuttuneet siitä kun muutit / alkoi vuokrata lahden läheisyydessä? Ovat lajin kadonneet / vähentyneet? Mikä?

Lopeta lause:

Mielestäni [Gennady](#) viikonin avaus johtaisi...

Muita ajatuksia ja kommentteja liittyen lahden avaamista:

Kysymyksiä suunnattu kaupallisen ja virkistyskalastuksen kalastajat

Missä lahdesa ovat tärkeitä kutualueita?

Ovat kalakanta muuttuneet viimeisen X vuoden aikana? Miten pitkällä ajalla?

Bilaga 4 - Enkät svar

Språk

kodat: 1=svenska, 2=finska

1	1	1	1	1
2	1	2	2	2
1	1	2	1	2
1	1	1	1	1
1	1	2	1	2
1	2	2	1	2
1	1	2	1	1
1	1	1	2	1
1	1	1	1	2
1	1	2	1	1
1	1	1	2	1
1	2	2	1	
1	1	1	1	
1	1	1	2	
1	1	2	1	

Ålder, år:

73	65	60	53	66
69	50	67	66	63
68	43	68	52	73
81	30	65	35	50
30	70	36	62	59
64	74	74	52	80
69	75	75	49	40
40	48	57	41	50
64	73	34	76	75, 48, 45
60	72	41	75	61
54	67	50	68	
64	63	50	62	
57	82	82	60	
71	71	50	49	
41	67	82	49	

Kön, kodat: 1=man, 2=kvinna

1	1	1	1	2
2	1	1	1	1
1	1	1	1	2
2	2	1	2	1
1	1	2	1	
1	2	2	2	1
1	1	1	1	1
2	1	1	2	1
2	1	2	1	1
2	1	2	2	1
1	1	2	1	1
1	1	1	1	
1	1	1	1	
1	1	2	1	
1	1	1	2	

Hur länge har ni varit bosatt/hyrt bostad vid viken? I år

20	2	34	42	13
20	30	35	35	73
68	43	57	45	31
35	30	13	25	25
8	70	29	12	10
64	24	20	29	14
67	24	54	41	69
10	19	7	50	2
9	52	10	11	
46	60	15	19	
44	27	25	39	
32	16	22	60	
24	49	34	19	
10	7	25	45	
8	28	6	15	
åtminstone 18nde generationen boende vid viken				
9 (+sommartid som barn sedan ca 1974)				
42 (fastboende o 14 år, sommarboende i 28)				

Ringa in var vid viken Ni är bosatt

Kodat: 1=Norr, 2=Nordväst, 3=Nordöst, 4=Söder, 5=Sydväst, 6=Sydöst

3	3	2	3	3
1,2	1	2	2	2
3	5	5	2	2
2	5,6	2	2	3
2	5	2	2	5
5	5	3	5	3
3	3	3	2	
4	6	2	4	
4	4	2,4	4	
6	2	2	2	
2	6	5	4	
4	4	2	2	
1	1	5	3	
5	2	3	3	
3	4	2	1	
krokbybro				
6 björknäs				
vimböle				

Ringa in de påståenden som stämmer in på Er

Kodat: 1=Fritidsboende, 2=Året-runt boende, 3=Hyresgäst, 4=Mark/vatten ägare, 5=Fritidsfiskare, 6=Yrkesfiskare

2,5	2,5	2	2	1
2	2,4	1,5	1	1
4	2,4	1	2	2
4	4,5	2,4	1,4	4
2,4	2,4,5	1	2,4,5	1,5
2,4	1,5	1,4,5	2,4	1,2,4,5
2,4	1,5	1	1,4	2,5
2	2	2,4	1,5	2,4
2,4	2,4	2	4	2,5
1,2,4	4,2	2	2,4	1,4
2,4	2,4,5	1	1,4,5	2,4
2	2	1	1,4,5	
2,4,5	1,4	1,4,5	2	
2,4,5	2,4	2,4	1	
2	2	2,4,5	2,4,5	

Ringa in det alternativ som ligger närmast er åsikt

Hur förhåller du dig till tanken att man skulle öppna Gennarbyviken till havet?

Likert skala: 1=Håller inte överhuvudtaget med/negativt, 5=Håller fullständigt med/positivt

2	5	2	1	1
3	5	4	5	3
5	5	5	5	5
5	1	5	5	5
5	1	1	4	5
1	1	1	5	1
5	2	1	2	4
4	5	5	5	1
1	1	1	1	1
4	1	3	5	3
5	1	1	1	
2	5	2	5	
1	2	5	1	
1	1	3	1	
3	2	3	1	

Har vattenkvaliteten ändrats sedan ni bosatt er/hyrt vid viken?

Kodat: 1=ja, 2=nej

2	2	2	1	1
2	1	1	1	2
1	1	1	1	1
1	1	1	2	1
1	1	1	2	1
1	1	1	2	1
1	1	2	2	1
1	1	1	2	2
2	1	2	1	
1	1	2	1	
1	1	1	1	
2	1	1	1	
1	?	2	1	
2	2	2	2	
2	1	2	2	

2 Meren lahtien vedenlaatu on huonotunut, mutta kyseessä on padottu lahti --> vesi on hyvälaatusta

Om ja, åt vilket håll?

Kodat, 1=Positivt, 2=Negativt

2	1	2	1
1	1	2	2
1	1	1	2
1	2	2	2
2	1	2	2
2	1,2	2	1
2	2	2	2
2	2	2	2
2	1	1	1
2	1	2	
2	2	1	
2, en aning			

Om negativ förändring, hurdan förändring har skett? Ringa in de alternativ som passar in.

Kodat, 1=Blågrönalger, 2=Sjögräs, 3=Färgförändring, 4=Annat

1,2,3,4	3	2	1
1	2,4	3	4
1,2,3	1,3	3,4	1,3
3,5 (Övergödningen har minskat (av näringsämnen))			
Blågrönalger har inte funnits på många år			
1,2,3,4, dåligt med fisk			
3, näckrosor har kommit --> ett tecken att vattnet står stilla			
1,4, Slam i botten			
3, vattnet blir hela tiden brunare och grumligare			
4, pohja on parempi, ei ole ruskeata väriä kun tehdas on ollut muutaman vuoden suljettu			
3,4, blågröna alger är en förteelse som inget har att göra med Gennarbyviken i sig själv.			
3, kasvillisuutta tullut lisää			
1, ruohoa kasvanut. Vesi ei ole enää niin likasta kuin oli 1980-luvulla viherlevää, 3			
1,2,3,4, svagt fisk- och fågelliv			
pysynty vakiona			
2 (aning mera), vassbeståndet har blivit rikligare			
1,2,3,4, Illaluktande vatten, slemmigt vatten, förekomst av näckrosor (som inte fanns förr när vattnet var klart och rent)			
1,2,3,4, näckrosor o gyttja			
3, grunt vatten och näckrosor. Vid krokbybron står vattnet still och mycket näckrosor växer där.			
blågröna alger har förekommit på utsidan av dammen. Förändringar har också skett på utsidan, svårt att säga vad orsaken är till det ena eller det andra			
1,2,3,4, fisken smakar gyttja. Vasse tar allt mer ytrymme. Bottnen är sliddriga.			

veden laatu on stabiloitunut vuosikymmeninen varella hyvään tilaan verrattuna padon toisella puolella olevaan Itämereen		
1, förr var vattnet så rent att det passade till dricksvatten. Har inte på länge analyserat prov men eftersom det ibland (inte varje år) förekommer blågröna alger antar jag att det inte mera är OK-dricksvatten. Orsak: ökad trafik av motorbåtar och ämnen från odling och kreaturskötsel		
1 (vähän lisääntyä)		
3,4, på vissa ställen rutten lukt		
vassen ökar år för år		
3, peltojen laskuosat avattu koivinkoneilla		
stränderna har försämrats		

Om det fanns en vattenförbindelse mellan havet och viken (t.ex. sluss) skulle jag använda den.

Likert skala: 1=Håller inte överhuvudtaget med/negativt, 5=Håller fullständigt med/positivt

2	1	3	1
5	1	3	1
5	5	4	3
3	5	2	2
1	2	3	3
3	1	3	4
5	4	4	3
5	4	4	3
5	5	5	1
2	4	4	3
5	1	3	
4	1	5	
5	5	1	
3	4	5	
1	1	1	
3, yhteys on jo nyt paton yli			
förstår inte riktigt frågan. Men om det skulle öppnas till havet kunde vi åka båt igenom.			

Hur ofta skulle du använda dig av förbindelsen?

Kodat, 1=Dagligen, 2=Ofta, 3=Sällan, 4=Aldrig

3	2	2	3	2
3	3	2	3	3
3	3	4	3	3
2	4	4	3	3
4	4	4	3	4
3	4	3	3	3
3	2	4	4	
3	3	3	2	
3	3	3	4	
2	3	3	3	
2	2	3	4	
3	4	3	3	
3	3	3	3	
2	4	3	2	
3	2	2	3	
4 (p.g.a. ålder inte så ofta)				
4 (minst 2 gånger per år)				

Har sammansättningen av fiskstammen ändrats sedan du flyttade/började hyra vid viken? Har arter försvunnit/minskat? Vilka?

Gösen minskat (fiskas för mycket)
Vähentynt: lahna, kuha
Ja. Fiskbeståndet har minskat betydligt
Vet inte. Fiskar inte.
De senaste 15 åren har stora rovfiskar och ål ökat
Fiskar inte själv men har av bekanta sett att bl.a. ålen förekommer bra
Försvunnit: Id, braxen
Har inte fångat gädda eller abborre på länge. Ålen har även minskat.
gädda, gös, abborre, ål
fiskar ej för fisken smakar lera
Dåligt med fisk i norra viken
Kan inte uttala mig, men den största förändringen blir nog om fiskeplanteringen som Fundia varit förlikad till, upphör
Minskning överlag av fisk
Jag har för kort tidsperiod!
Jag har inte noterat större förändringar, men fisken har börjat smaka gyttja, därför fiskar jag inte mera i viken
braxen har minskat
Arterna har ökat - ål - lax - sik - mujka. Braxnen har minskat även strömmingen
ei ole
vet ej
Sammansättn. Förändrades efter dammen, främst strömmingen försvann. Nu mera gös, sik, ål

Ringa fiske
Mera skräpfisk
en kalasta
Fiskar ej
nej
vet inte
siika vähentynyt
silakka hävisi ja muut suolaisen veden kalat
värdefisken försvann -strömming -braxen abborren o gäddan har minskat liksom siken
pikkukalat vähentyneet
siika vähentynyt
ei ole
gös, abborre
har inte sett förändring
huvikalstusta ongella n. 10 kertaa kesässä. Saalis pysynyt samana viimeiset 10 -v.
vet ej
kalastan hyvin harvoin. Käytän verkkoja ja pitkää siimaa. Kalakanta on mm. kuhia, hauka, ahvenia ja ankeriaita
Känner inte till det, eftersom vi inte fiskar. Man kan inte äta fisken för den smakar gyttja. Väldigt lite fisk verkar det finnas trots att det väl planteras ut regelbundet
ei ole
har inte fiskat så vet ej
alla arter har minskat, siken har försvunnit
stort sett har det minskat med fisk.
braxen
gäddorna under 1kg. Abborna små
ei, siikakanta vaihtelee, mutta on ilmeisesti riippuvainen istutuksista ei veden laadusta
braxen försvunnit
inte märkbart
ei tietoa
det har skett en förändring, det har blivit sött vatten. Minskade fånfster, sike försvunnit ålen försvunnit. Nu mest mörtarter.gädda, sik o abborre fanns det rikligt av. Nu ej mera och fisken smakar gyttja
on varmasti. Isäni kalasti alueella minä en
fiskestammen upprätthålls genom kontinuerlig utplantering. T.ex gädda, gös, sik
vi fiskar mindre nu än för 30 år sedan, eller kanske med andra metoder (förr nät - nu svirvel) kanske man fick mera abborre med svirvel när jag var liten
siika on vähentynyt samoin järvitaimen
ei tietoa
ja, fiskstammen har förändrats. Braxen, id och strömming har försvunnit
angerias on harvassa ja kalakanta pienempi
en osaa sanoa
har fiskar från början av 90-talet. Ingen påtaglig förändring tycker jag mig märka
vähentynyt: kuha, ahven, taimen, siika. Lisääntynyt:lahna, suutari
lekfisken (strömming, braxen) har försvunnit. Sik, abbore, gös har ökat

Har fågelstammen ändrat sedan du flyttade/började hyra vid viken? Har arter försvunnit/minskat? Vilka?

Vähentynyt, kuikka
Sjöfåglarna har minskat. Tranan, hägern och svanen har ökat.
Vet inte.
Vet ej
Gråhägern kom för ca. 20 år sedan. Vi har årligen tranor som häckar samt många andra arter.
Har int följt med fågellivet.
?
gässen ökat
Kan inte uttala mig, men en förändring knappast trolig
Nej
Samma som ovan!
Nej, det har aldrig funnits mycket fågel i viken
kan ej säga
Fågelstammen har ökat. Fåglarna får häcka i fred.
Telkää ei ole näkynyt 20 v.
knipan har minskat
vet ej
Förut fanns det rördrom och brun kärrhök i norra ändan av viken. Har inte sett eller hört nu. Antagligen störda av ökat boende.
Fågelarters förekomst är på inget sätt relaterat till Gennarbyviken
mielestäni pysynyt samanlaisena
?
nej
nej, tvärtom
Kanadagässen har försvunnit
ei
numera få änder, knipor, skrakar o gäss
en huomannut muutosta
ei ole
gräsand
ei ole muuttunut... paitsi merikotkia näkee useasti vuodessa viimeiset pari vuotta!
Är väldigt glad över storlommen som inte skulle finnas om viken var öppen, fiskgjuse och sångsvan häckar
ei havaintoa. Lintuja on paljon
hägern kom för 10 år sedan. Annars detsamma.
Relativt få fåglar syns till. Vi har ett häger par som försöker häcka i vår vik (förr höll de till i ett träsk) varje sommar. Några svanpar ses till och ett skäggdoppingspar som återkommer årligen.
joutsenet ja haikarat ovat lisääntynyt
ingen märkbar förändring, kanske mer svanar
Nu är det färre sjöfåglar
ingen aning
nej fågelstammen har inte minskat. Det finns mycket fåglar.tranor, vildgäss, änder
Tuntuma on, että kalasääski ja joutsenet ovat lisääntyneet
kanadagässen ökat
mera svanar liksom i hela Finska viken
ei tietoa
fågelstammen ökat

lokit ovat vähentyneet lapsuudesta
nej
Jag mins inte att vi skulle ha haft svanar i min barndom eller så många olika hacksettar
ei
inte så mycket
kalasääski on kadonnut. Loppuosa lahdesta on lintujensuojelualue (natura)
en osaa sanoa
vet ej!
lehtokurppa kadonnut. Pöllö vähentynyt. Kalasääski pesinyt lahdesa 9v
?

Avsluta följande mening:

Jag tror att en eventuell öppning av viken kommer leda till...

Vattnet blir smutsigare fiskestammen förändras
Vattnet, fiskarna och fåglar bättre. Bättre simstränder. För 20 år sedan har vi slutat simma vid Sörnäs stranden p.g.a. mycket bottenslam+vassa+lågvatten
Värde ökning för markägaren
Att sandöfjärden ytterligare blir belastad av näringsämnen. Men i övrigt kan jag tänka mej en positiv förändring
Katastrof. Nedanför Krokby-bron har vi mycket fint vatten som t.o.m. duger som dricksvatten. Varför förstöra det när vi vet att procenten "bra vatten" hela tiden minskar i världen.
Bättre vattenkvalitet, bättre fiske
Är inte kvalificerad att svara på frågan.
försämrade vattenkvalitet t.ex. Alger
?
vi skulle få in friskt havsvatten då vattnet skulle kunna stiga och sjunka som i havet. Nu fylls det in bara på från Bonäs ån och andra diken
Bättre vattenkvalitet + bättre fiske
Ebb och flod verkningar så många bryggor och sommarvillor försvinner under vattnet på hösten och på sommaren försvinner vattnet från långgrunda fina stränderna
Att den nuvarande goda vattenkvaliteten utan algblomning försämrar, strand förhållanden förändras då vattennivån sänks
större kast mellan låg & högvatten
Ökad sjötrafik (både pos. o neg.). Fritidsfastigheternas värde stiger?! Vattennivåns variationer ökar.
Klarare vatten och en mera "levande" vik. Flere som fiskar och rör sig med båt, vilket är trevligt.
försämrade vattenkvalitet, mindre fiskarter, mera "tjuvfiskare" som åker omkring i motorbåt med många fiskespön. Mera oroligt på sjön blir det.
Mera båtar som <u>stör</u> häckande fåglar och lekplatserna för fisk.
vesi katoaisi lahdesta
Vatten nivån skulle stiga när det blåser från väster - den skulle stiga med 1 metr vid vår stuga
förbättring av vattenkvaliteten och förbindelse med övriga världen
En lång period då vattenkvaliteten, djur och växter igen måste söka en ny balans. Viken håller ännu på att stabilisera sig efter avstängning. Dessutom kommer algproblemet att öka då vattnet nedanför dammen är sämre
att vattennivån växlar cirka 130 cm i stället för 30cm nu

större ändringar i vattenståndet.
hyvään lopputulokseen
Att en hel del fritidsfiskare kommer in.
Att vattenkvaliteten försämras då den är sämre på havssidan. Även ökan motorbåtstrafik påverkar kvaliteten till det sämre. Varför skall man förstå en ren sötvattenbassäng som det i framtiden säkert behövs?
Att vattennivån sjunker, kanske upp till 60cm
Litet mer båttrafik
vesiliikenteen kehittyminen
Ipaluuseen merelliseen luontoon kuten se oli lapsuudessani
viken återfår sin gamla form relativt fort med både djur- och växtliv jämför ex Vikstrands viken som är nästan likadan till storlek och form
sinilevän ja muiden merilevien leviämiseen lahdelle sekä lahden muuttumiseen murtovedeksi
ennustamattomiin vaikutuksiin
laajempaan käyttöön jota se ei ehkä kestäisi
värdeet på marken längs viken kommer att stiga.
att vattennivån sjunker ca 0,5-1 m vilket i sin tur leder till att vassan sprider sig och bl.a. den allmänna stranden vi krokbybro försvinner. Blåmusslorna vid bron kommer också att lida av det. Dessutom kommer båttrafiken att öka, vilket inte är önskvärt enligt mig.
vesiliikenteen lisääntymiseen
att storlom och sångsvan försvinner mycket stora förändringar och shock för allt levande i viken. Motorbåttrafik kommer att öka
veden laadun huononemiseen ja lisääntyvään vesiliikenteeseen . Lisäksi kasteluvesi täytyisi hakea muualta
mera störande båttrafik och eventuell algblommning.
Friskare vatten. Renare vatten (på sikt). Renare stränder, bergsklippor och mindre slamaktig sörja på botten.
veden suolapitoisuus lisääntyisi
vattenkvaliteten blir sämre, båttrafiken i viken skulle öka som leder till föroreningar
KATASTROFIIN! Nyt lahdesta on tullut makeavesiallas , ja eliöstö ja kasvisto on muuntunut eli sopeitunut. Meriveden korkeus vaikuttaisi tai lasku pinnan tasoon
mera båttrafik.eventuellt mera alger. Mera fisk, fler arter
bättre o friskare vatten, flora o fauna
ett mera varierande vattenstånd samt flera fiskarter. På sikt stigande tomtpriser.
mera möjligheter att röra sig till havs. Vattnet blir mera salt, mindre användning i stugor. Vattennivån kommer sjunka ? El. konstant.
mera trafik
veden laadun huononemiseen lahdessa, koska sulkun ulkopuolella veden ravinnepitoisuudet ovat korkeampia. Lisäksi linnustua moottoriveneiden käyttö yllistyisi oletettavasti
mera trafik
vattennivån sjunker med ca ½ meter (antagligen mera). Eventuellt blågröna alger också på insidan
siihen, että purjealuksetkin sääsisivät perille asti
vattennivån kommer inte längre vara stabil, kaos i vattenförändringen under årtionden. En stor trafikökning, risk för nedsmutsning
vattnet sätts i cirkulation och blir klarare, nu brunt. Näckrosorna försvinner. Fiskstammen blir starkare och rikligare. Vattnet sjunker vilket ger strand tillbaka och vågorna skuffar upp den sand som sakta försvunnit.

reskialttiisen tilanteeseen rantarakenteille ja vedenlaadulle lisääntuvan pinnankorkeudelle vaihtelun takia. Veden laatu huonostuisi kosta vedenkorkeuden vaihtelu lisäisi ravinteiden huuhtoutumista veteen
sänkning av vattenståndet i Gennarbyviken med 60cm-1m (märkbar negativ inverkan). Försämrade vattenkvalitet, risk för algblooming
Mera föroreningar i vattnet p.g.a mera båttrafik. Det skulle även orsaka att den fina idyllen skulle förstöras.
turhaan liikenteeseen lahdella
sitten vettä ei voi käyttää kasteluvetänä. Vedenpinnan nousu ja lasku ongelmat. Vaikuttaako kuinka paljon rakentukseen ja luontoon
bättre vattenkvalitet, när friskt havsvatten skulle syresätta viken vid högvattenflöden. Dessutom skulle vi "få tillbaka" de strandområden som drunknade i samband med stängningen.
entiselleen. Se olisi jälleen merenlahti
luonnonmukaiseen tilaan
större förändringar av hög- och lågvattennivåerna + långvariga förändringar från söt- till saltvatten
att vatten nivå sjunker en aning vid normalt vattenstånd
huonompaan suuntaan
att vattnet blir grumligt för flera år. Så var också fallet när dammen byggdes. Fosforhalten stiger.
att vi får lågvatten vid ebb och översvämning vid hög vatten. Skillnaden nu är ungefär 30 cm

Andra tankar och kommentarer kring öppnandet av viken:

Ehkä veneliikenne lisääntyisi
Vi tror att cirkulationen i viken skulle medföra bara gott
Enklare att färdas med mindre motorbåtar. Lekande fisk kan komma upp i viken
Kräver eventuellt mycket planering och stort kapital för att förverkliga t.ex. Vägförbindelse över stagsund
Att öppna dammen skulle vetyda stora variationer i vattenhöjden. Vid högvatten skulle vissa byggnader skadas och översvämningarna på åkrarna bli ännu större. Och vid lågvatten är bryggorna på land. Dessutom miljömässigt en katastrof. Vattnet på utsidan är mycket sämre.
Bättre vatten cirkulation
Inverkan på vatten och djurliv bör noggrant utredas innan en eventuell öppning genomförs.
Man skulle kunna ha båt i viken. Fisken skulle igen kunna komma upp o leka i viken. Fisken smakar nu lera så man kunde börja fiska igen
Viken bör vara som den en gång varit
Slussen funderar bra när den sköts om och vatten nivån justeras efter väderlek. Bra skötsel och en fungerande övergång för båtar skulle vara det bästa och lugnaste för vår vik. Slussen bör bevaras.
viken är en viktig sötvattenreserv, dricksvatten tillgången måste i första hand prioriteras. Förutom den ekologiska frågan måste också de ekonomiska/juridiska aspekterna beaktas (tillståndsfråga, ersättningar i samband med tillandning mfl. Ersättningar)
Kan vara helt OK, om hangöstad o. jordbrukarna godtar det. Inverkan om flora o. fauna får experterna uttala sej om.
Som det är nu är viken endast en dekoration i landskapet. Viken har varit en havsvik i tusentals år och så bör det vara i framtiden. Sättet på vilket dammen byggdes var ett justitiemord.
Vill ha sötvatten kvar, bra att simma i, vill att det inte blandas med havsvatten, hålls då lite säkrare från föroreningar i havet.
Som sötvatten reservoar har viken mycket stor betydelse, när <u>sötvattnet</u> i världen minskar. Gennarbyvikens vatten är rent. De finns ingen tung industri i närheten. Träskena med räknade. ei hyvä?

För tillfället är vattnet relativt bra det beror också för att koverhar är stängt, för det smutsade vattnet och naturen. Taket på stugan var alltid grön av avfallet från fabriken
Med tanke på grundvattensituationen på Hangö udd har jag full förståelse för att Hangö stad och ant. Också Raseborg ser Gennarbyviken som en viktig sötvattenreservoar. Vad säger de som använder vägförbindelserna över viken, vem bekostar rivandet av vägbanan och byggandet av broar? En sluss förbättrar inte vattenkvaliteten. En båt får användning i skärgården kan man hålla på annan plats.
Vid lågvatten blottas de dybotten som bildats medan viken varit stängd. Eventuell lukt och andra olägenheter.
pääsis veneellä vapaammin liikkumaan
Den ökade båttrafiken kommer att störa strandhäckande fåglar även som bosättningen närmare dammen. Hur kommer trafiken aatt ordnas under ev. byggnadstid och efter den? Kommer även segelbåtar att kunna slussas?
Om dammen blir kvar, och när Koverhar fabriken inte finns, vem tar då ansvar för vassbekämpning och utplantering av fisk, sådant som var villkor för att dammen fick byggas. Är det Hangö, om de vill ha sötvatten reserv? Om dammen kommer bort, kan det bli problem med ägoförhållandena av det torrlagda området. Vi t.ex. har gränspålar vid den nuvarande strandlinjen.
veneily mahdollisuudet parantisivat
De flesta skulle se förändringen som positiv. Några är rädda för mera tjuvar andra som byggt nära nuvarande vattennivå är rädda för fluktationerna i vattennivå
saunan pesuvesien otto järvestä muuttuisi mahdolltomaksi ja pakottaisi porakaivon rakentamiseen ja suuriin kustannuksiin
pohjasedimentti lähtee sekoittumaan ja koko eliöstö muuttuu. Vesi luultavasti samenesi huomattavasti. Jos suolapitoisuus nousee, vettä ei voisi enää käyttää kasteluun
jos avataan niin suomenlahden katastrofit öljyonnettomuus jne uhkaa kasvais
dessutom kommer vi ha ett nytt "pojoviks-problem" här på övre sidan av krokbybro Om/när vattennivån sjunker. Om båtförbindelse med havet är bålet för detta blir det konstant att gräva djup så att man kommer igenom. Att bygga bro vid slussen är också en dyr satsning som Raseborg säkert vill leva utan-
jag motsätter mig stenhårt öppnandet av viken och kommer göra allt jag kan för att hindra det
en kannata. Makealle vedelle on enemmän käyttöä kuin suolaiselle
Ett öppnande av viken får inte försämra vattenkvaliteten. Tror att merpart av sommargästerna kring viken uppskattar mera lugnet än en tilltagande störande båttrafik.
Att återställa viken till sitt ursprungliga skick kan inte vara till skada, snarare tror jag att viken skulle må mycket bättre. Att man i tiderna lät bygga en fördämning var snarare ett stort miljöbrott, vilket vi som bor vid viken idag lider av. På sikt tror jag att det enda rätta är att öppna/återställa viken till sitt ursprungliga skick!
makeaa vettä käytetään puutarhan kasteluun
som vi ser det så är krokbybro ett större hot. Den täpper till den naturliga stömmningen och slammar igen på norra sidan av viken. Vi har itne tillräkligt med fakta för att kunna avgöra ifall öppnandet av viken skulle vara bra och säkert
Ei kannata avata
Om man kan försäkra sig om att fördelarna är fler än nackdelarna är jag för en öppning av viken
jag är född o uppvuxen vid Gennarbyviken o har spenderat nästan hela mitt liv här. Nu bor jag halva året vid viken. Jag har således kunnat se viken försämrats under flera decennier, o från att ha varit en fin vik med mycket fisk, sandbotten o klart vatten, så håller den nu tyvärr på att "träska" ihop. Vattnet har blivit grumligt, det är gyttja, sjögräs o lite fisk. Det skulle betyda oerhört mycket för mig o mina barn o barnbarn att viken skulle öppnas o vi sku återfå vår friska vik!
borde öppnas och återförenas till Finska viken
käytämme lahden vettä kasteluun. Tätä tarkoitusta varten suolaisen veden käyttö ei olisi mahdollista. Sulun rakentamisen jälkeen lahden luonnon sopeutuminen tapahtuisi vasta vuosikymmeninen

kuluessa. Nyt tasapaino on saavutettu. Uuden muutoksen seuraukset ja niiden pitkäkestoisuus huolestuttavat
det var det ursprungliga och naturliga
vem bekostar öppning, broarrangemang m.m ? Handlar om avsevärda summor
toivon avaamista, koska meri on muuta kuin makea vaden allas
se föregående men ytterligare vill jag säga att det vore dumt att leka med naturen än en gång. Vi har ett bra vatten nu efter årtiondens förändring och jag är nöjd. Vill inte ogynna vattnet bara för att "i vetenskapens namn" för att se hur det går. Det är dumstridigt och gagnar ingen, möjligen de som äger en fritidsbåtar men det vore föraktligt om pengar styr vikens framtid.
viken har varit en av de vakraste havsvikarna med sandstränder. Djup, fjordlik natur. Öby-historiker beskriver också Gennarbyviken som en "aktiv vik" med fiskare, bruk pensionatsverksamhet. Båtviken och Kvarnbotten har mycket bättre vatten o vegetation o fiskbestånd. varför?
Isäni rakensi rantasaunan v. 1952 korkeudelle, jota ei sillaisessa tilanteessa ollut liian lähellä vettä. Tilamme on 50vuodessa muuttunut muuttunut kasvihuoneilmion takua ja tulee seuraavana 50 vuodessa muuttumaan. IPCC-raportti. Voi olla ett tällä vuosisadalla tällaisia patoja rakennetaan eripuolille suomea kasvihuoneiliön takia.
eventuell störande båttrafik. Jag är emot ett öppnande av Gennarbyviken på grund av orsakerna ovan nämnda
Småning om då vattnet blir saltigare skulle man inte kunna använda det till bastu eller att vattna små odlingar. Arbetsplatsen som skötare av dammen skulle också försvinna. Jag och min familj hoppas verkligen att Stagsund inte försvinner. Tack!
en kannata lahden avaamista. Lahdesta on mahdollista päästä merelle kelkalla. Jos kelkka poistuu voisi padon molemmille puolilla rakentaa kunnolliset rampit veneen laskua ja nostoa varten
samtliga fastighets värden skulle stiga märkbart
Jos patoa ei avata niin kalojen pitäisi päästä.
en kannata padon avaamista
vattensystem som byggts för sjövatten blir obrukbara. Hangö stad har gennarbyviken som sötvattenreserv. Den biologiska följderna bör prioriteras.

Frågor riktade till yrkes- och fritidsfiskare

Var i viken finns det viktiga lekplatser?

I bottnet av viken
Lahden pohjoisessa kaislikossa
Vet ej.
Det finns inga yrkesfiskare i viken. En viktig lekplats är mellan Krokbyholmen och fastlandet på norra sidan.
I sikbottnet vid G-by
På sådana ställen var utfall från skogen och åkrar kommer ut i viken
Vid Gennarby-bäckens åmynning!
?
nästan längs hela viken - många grunda vassvikar ger bra skydd som lekplatser
?
Vet ej.
?
det finns många, möjligt att bevaras
På Skallböle, Kvarnviken "fanns" en fin braxenlekplats
vet ej!

Har fiskbeståndet ändrat under de senaste X åren? Hur lång tidsperiod?

Har minskat något
Har den uppfattningen att fiskbeståndet blivit bättre de senaste 15 åren men ligger på samma nivå som på början av 80-talet.
Helt onödig fråga. Ingen deklarerar inkomst från fiske.
I viken finns gott om fisk. De fiskas för lite?
?
Jo ex sommartid finns ingen värdefisk i de grundare delarna då humus mängden i vattnet gör att solen värmer upp vattnet till 23 - 27 C och då kan inga fiskar utom sarv-löjor-mört klara sig.
vähentynyt 20 vuoden aikana
inte nämnvärd förändring under vår tid, ca 10 år.
virkestyskalastaja 10-vuotta --> ei ole muuttunut.
?
klart är det ändrats, det har tagit exakt den tid som förändringen skett alltså över 50 år
inte märkbart
Fiskar inte sötvattenfiskar!
vet ej!